

Działania mające na celu zagwarantowanie odpowiedniego poziomu realizacji projektów digitalizacyjnych

1. W przypadku projektów zawierających komponenty digitalizacji, wnioski najwyżej ocenione w I etapie oceny podlegać będą dodatkowej opinii eksperta ds. digitalizacji i cyfryzacji zbiorów.

Opinia będzie dotyczyć:

- 1) czy zbiory zaplanowane we wniosku nie zostały już poddane temu procesowi przez inne instytucje (ekspert dokona oceny unikatowości zbiorów kierowanych do digitalizacji, która pozwoli uniknąć przeznaczania środków publicznych na digitalizację zbiorów bibliotecznych, które zostały już poddane temu procesowi przez inne instytucje);
 - 2) proponowanych standardów metadanych (powinny one być zgodne z rekomendacjami Centrum Kompetencji w zakresie digitalizacji zbiorów bibliotecznych);
 - 3) proponowanych rozwiązań dotyczących procesu digitalizacji (powinny one być zgodne z rekomendacjami Centrum Kompetencji w zakresie digitalizacji zbiorów bibliotecznych);
 - 4) proponowanych rozwiązań dotyczących przechowywania obiektów cyfrowych (powinny one być zgodne z rekomendacjami Centrum Kompetencji w zakresie digitalizacji zbiorów bibliotecznych);
 - 5) proponowanych narzędzi do prezentacji obiektów cyfrowych promujących niekomercyjne rozwiązania w zakresie udostępniania zbiorów zdigitalizowanych (ze wskazaniem na wykorzystanie istniejących już systemów przygotowanych przez instytucje centralne).
2. Wprowadzenie obowiązku zapewnienia wysokiego poziomu zabezpieczenia powstałych w procesie digitalizacji plików wzorcowych poprzez przekazanie ich do Repozytorium Cyfrowego Biblioteki Narodowej w celu ich archiwizacji (proponowane rozwiązanie związane jest problemem większości beneficjentów, którzy nie posiadają centrum zapasowego, w którym przechowywana jest bezpieczna kopia danych).
 3. Powiązanie możliwości ubiegania się o kolejne środki na digitalizację z wywiązaniem się przez beneficjentów z obowiązku przekazania powstałych w procesie digitalizacji plików wzorcowych poprzez przekazanie ich do Repozytorium Cyfrowego Biblioteki Narodowej w celu ich archiwizacji.
 4. Dopuszczenie do finansowania jedynie tych projektów, które pozwalają na wykorzystanie efektów prac digitalizacyjnych w ramach domeny publicznej (domena publiczna obejmuje całą wiedzę i informacje – w tym książki, zdjęcia i utwory audiowizualne – które nie są już chronione prawem autorskim i mogą być wykorzystywane bez ograniczeń) lub w przypadku digitalizacji zbiorów objętych ochroną prawną-autorską wykorzystują narzędzia umożliwiające jak najszerszy dostęp (np. Cyfrowa Wypożyczalnia Międzybiblioteczna Academica).

5. Promowanie projektów, których celem jest udostępnienie plików zawierających warstwę tekstową (pliki poddane procesowi optycznego rozpoznawania tekstu).
6. Określenie odpowiednio długiego (co najmniej pięcioletniego) okresu trwałości projektów digitalizacyjnych, w którym beneficjent zobowiązuje się do utrzymania efektów projektu po jego zakończeniu tak aby nie zniknęły one z przestrzeni publicznej.

Biblioteka Narodowa na mocy decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego od 2009 roku pełni funkcję Centrum Kompetencji w zakresie digitalizacji materiałów bibliotecznych.

Głównymi zadaniami Centrum Kompetencji są:

- 1) wdrażanie zmian technologicznych dotyczących digitalizacji i przechowywania danych cyfrowych,
- 2) koordynacja w zakresie gromadzenia i przechowywania zasobów cyfrowych,
- 3) edukacja kadr instytucji kultury prowadzących digitalizację,
- 4) udostępnianie materiałów zdigitalizowanych,
- 5) promocja zasobów cyfrowych.

Wnioskodawca może samodzielnie zgłosić się do Biblioteki Narodowej, jako Centrum Kompetencji, z prośbą o opinię w części wniosku dotyczącej komponentu digitalizacji.

Informacje dotyczące Centrum Kompetencji dostępne są na stronie:

<https://www.bn.org.pl/uslugi/centrum-kompetencji>